

PEYGAMBERİMİZİN ÖZELLİKLERİ VE GÜZELLİKLERİ

2

GÜZEL AHLAK

ÖZKAN ÖZE
RESİMLER: SEVGİ İÇGEN

PEYGAMBERİMİZİN ÖZELLİKLERİ VE GÜZELLİKLERİ 2: GÜZEL AHLAK

Yayın No: 194

Genel Yayın Yönetmeni: Ergün Ür

İç Düzen/Kapak: Zafer Yayınları

Tashih: Emine Aydın

ISBN: 978-605-4965-61-8

Sertifika No: 14452

Bu eserin tüm yayın hakları, 14452 sertifika numaralı, ZAFER BASIN YAYIN TURİZM VE BİLG.ÜRÜN SAN.TİC.LTD.ŞTİ. ye aittir.

Eserde yer alan metin ve resimlerin ZAFER BASIN YAYIN TURİZM VE BİLG.ÜRÜN SAN.TİC.LTD.ŞTİ.' nin önceden yazılı izni olmaksızın, elektronik, mekanik, fotokopi ya da herhangi bir kayıt sistemi ile çoğaltılması, yayınlanması ve depolanması yasaktır.

Fikir ve Sanat Eserleri Kanununun (FSEK)in, 21,22, ve 23. maddelerine göre bu eserin işleme,çoğaltma ve yayma hakkı 14452 sertifika numaralı ZAFER BASIN YAYIN TURİZM VE BİLG.ÜRÜN SAN.TİC.LTD.ŞTİ. tarafından, yazılı bir izinle 27414 sertifika numaralı Ares Yayıncılık Kağıt ve Matbaa Rek. Hiz. San.Tic. Ltd. Şti. ne verilmiştir.

Uğurböceği Yayınları, Zafer Yayın Grubu'nun bir kuruluşudur.

Talatpaşa Mah. İmrahor Cad. Terasavler Sitesi,

Büyük Otopark Zemin Katı, 1-A, Kağıthane - İstanbul

Tel: (0212) 446 21 00

Faks: (0212) 446 01 39

www.zafer.com

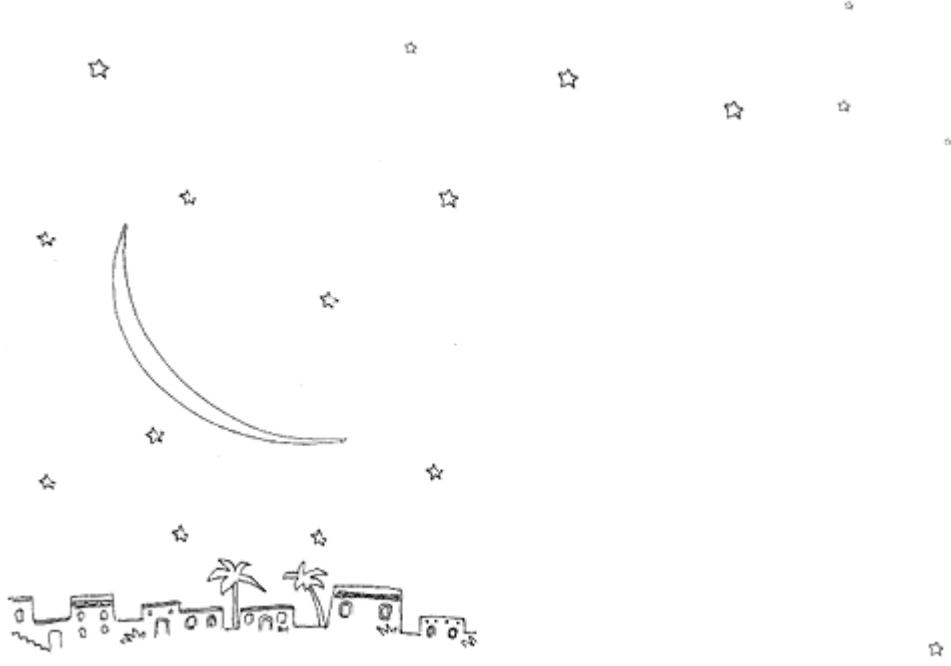
zafer@zafer.com

www.facebook.com/zafer yayinlari

www.twitter.com/zafer yayinlari

copyriht © 2014

“Şüphesiz ki sen pek büyük bir ahlâk üzeresin.”
– Kalem Sûresi, 4. ayet

Takdim

“GERÇEK FAZİLET odur ki, düşmanlar bile onu kabul etsin!” derler. Bizim Sevgili Peygamberimizin (asm) güzel ahlâkı, sadece onu sevenler ve ona aşk ile bağlı olanlarca değil, onu öldürmek için defalarca kılıcını kınından sıyıran en baş düşmanları tarafından bile inkâr edil(e)meyen bir gerçektir.

Canına kast etmek için evini kuşattıklarında, içeride kimselere güvenemedikleri için ona emanet ettikleri kıymetli eşyaları vardı.

Çünkü o, aralarındaki en emin kimse idi...

O doğru sözlüydü.

Haksızlığa zerre miktar yol vermeyecek derecede âdildi.

Esen rüzgarlar kadar cömertti.

Affedicili ile emsalsizdi.

Bütün ihtişamına rağmen, insanların en mütevazı olanıydı.

Engin bir hoşgörüsü vardı.

Ve cesurdu; Allah’tan başka hiçbir şeyden korkmazdı...

Örnek alınacak olanların en hayırlısı olan Resulullah Efendimiz’in güzel ahlâkına, dost yada düşmanların şahitliği bir tarafa, Kur’an şahitti. Allah, aramızdan seçtiği en son ve son elçisine, “Şüphesiz ki sen pek büyük bir ahlâk üzeresin.” buyurmaktaydı...

Onun yaşayışı, Allah’ın en çok razı olacağı bir yaşayıştı ve ahlâkı Kur’an ahlâkı idi. Hz. Aişe annemizin ifadesiyle, Kur’an’da kızılana kızar, Kur’an’da sevilen şeyi de severdi.

Başkaları kimin izinden gider bilemeyiz. Ancak biz Müslümanlar ve onun ümmeti olmaktan büyük sevinç duyan müminler olarak ahlâkımızı güzelleştirmeye giden yollarda, sadece ama sadece Sevgili Peygamberimizin (asm) o muhteşem yaşayışını kendimize örnek alıriz...

Peygamberimizin Özellikleri ve Güzellikleri dizisinin bir önceki kitabında, Peygamber Efendimiz'in (asm) temizliği ve temizliğe verdiği ehemmiyeti konu edinmiştik. Dizimizin bu ikinci kitabında ise onun güzel ahlâkına dair bazı konular üzerinde konuşacağız.

Ve onun hayatından kendi hayatlarımıza bir ışık, bir renk, bir anlam katmaya, yani ona benzemeye çalışacağız...

– Özkan Öze

1. Bölüm:

Ahlâk Nedir? İnsan Nasıl Güzel Ahlâklı ya da Kötü Ahlâklı Olur?

Peygamber Efendimiz şöyle dua ederdi:
“Allah’ım! Yaradılışımı güzel yaptığın gibi ahlâkımı da güzelleştir.”

– Ahmed b. Hanbel, I. 403

UZAKTAN gördüğünüz birisinin boyu uzun mu yoksa kısa mı söyleyebilirsiniz. Saçının rengini, yüzünün hatlarını, gözlerinin bakışını da tarif edebilirsiniz. Güzel ya da yakışıklı mı, yoksa pek de o kadar alımlı biri değil mi, karar verebilirsiniz hemen. Ama onun merhametli biri olup olmadığını böyle uzaktan bakarak anlayamazsınız. Hatta yanına kadar gidip burnunun dibine girseniz bile bunu anlamanız mümkün olmaz.

Yalancı mıdır, yoksa her zaman doğruyu mu söyler, bilemezsiniz.

Cömert midir, yoksa cimrinin önde gidip bayrak tutanı mı, farkedemezsiniz.

Âdil mi zalim mi, edebli mi edepsiz mi, saygılı mı saygısız mı, göremezsiniz. Çünkü bütün bu özellikler, bir insanın etten kemikten, kastan

yaratılmış bedeni ile ilgili değil, o bedeni gerçekte bir insan yapan ruhu ile alâkalıdır ve biz bütün bu özelliklerin hepsine AHLÂK adını veririz.

Ahlâk, HULK kelimesinin çoğuludur ve ‘hulk’un sinirlendiğinde kocaman yeşil bir canavara dönüşen çizgi roman kahramanı ile—tahmin edebileceğiniz gibi—hiçbir alâkası yoktur. Hulk; huy, tabiat, yaratılış gibi manalara gelir.

Kısaca ahlâk, bizi gerçekte biz yapan bütün özelliklerimizin toplamına denir.

Ve nasıl biri olduğumuzu, hatta kim olduğumuzu, sahip olduğumuz ahlâk gösterir.

Güzel Ahlâk Nedir?

Bedenimiz pek çok farklı parçadan oluşur. Biz o parçalara organ deriz. Mide, ciğer, böbrek, dil, göz.. Merhamet, cömertlik, doğruluk, cesaret, adil olmak gibi ahlakî özellikler için de, ruhumuzun organları diyebiliriz bir bakıma...

Ancak arada büyük bir fark vardır; vücudumuzun organlarının çalışması çoğu zaman bize bağlı değildir.

Kalbimiz güm güm atar farkında bile olmayız, ciğerlerimiz kanımıza karışacak oksijeni toplar bilmeyiz, midemiz yediklerimizi sindirir, içeride neler olup bittiğinden haberimiz bile olmaz, böbreklerimiz kanımızı süzer vs. Oysa “ruhumuzun organlarını” kullanıp kullanmamak bize bırakılmıştır.

Hepimizin ruhunda yaratılıştan ahlakî özellikler, en azından iyiyi kötüden, doğruyu eğriden, sevabı günahı vs. ayırabilmeye yetecek kadar vardır. Ancak bazılarımız onları pek kullanmaz, bazılarımız hiç kullanmaz, bazılarımız az kullanır, bazılarımız da çok iyi kullanır...

Mesela yalan söyleyen birisi yalanın ve yalan konuşmanın kötü bir şey olduğunu, doğru olanın, doğru konuşmak olduğunu çok iyi bilir ama buna rağmen yalanı tercih ettiği için yalan konuşur.

Eğer Allah bizi yaratırken, ruhumuza doğruluk diye bir şey katmamış olsaydı, doğru ile yalanı birbirinden ayıramazdık. Ne doğru sözlü olmanın güzelliğini hissedebilirdik, ne de yalancılığın fenalığından haberimiz olurdu. Üstelik yalan söylediğimiz için suçlanamaz, bir günah işlemiş de olmazdık. Tıpkı akli olmayan birinin, akılsızca işler yaptığı için ne dünyada, ne de ahirette suçlan(a)mayacağı gibi...

İşte bizim nasıl bir insan olduğumuzu yaratılıştan taşıdığımız bu ahlakî özellikleri ne kadar ve nasıl kullandığımız belirler. Güzel kullanırsak

GÜZEL AHLÂKLI, kötü kullanırsak, ya da hiç kullanmazsak KÖTÜ AHLÂKLI daha doğrusu, AHLÂKSIZ bir kimse oluyoruz.

Ahlâk Nasıl Bozulur?

Tam burada aklınıza şöyle bir soru gelmiş olabilir: Madem herkesin hamurunda yaratılıştan kendisine yetecek kadar bu özelliklerden var; nasıl oluyor da bazıları bu kadar büyük yalancı madrabaz veya böylesine acımasız bir cani, merhametsiz bir vahşi haline gelebiliyor? Ahlâkları nasıl bozuluyor?

Pusulayı bilir misiniz? Yerkürenin manyetik alanına göre sürekli titreyip duran ibresi her zaman kuzeyi gösterir. Eğer bir pusulanız varsa ve onu kullanmayı biliyorsanız, yolunuzu—en azından yönünüzü—kaybetmezsiniz kolay kolay...

Ama pusula hassas bir alettir. Eğer sürekli onun ibresi ile oynar durursanız, parmağınızla tutar çevirir, üstüne bastırır, eğip bükerek yamultursanız hassasiyetini kaybeder. Artık onunla ne yolunuzu, ne de yönünüzü bulabilirsiniz.

Yaratılıştan bize ikram olunan özellikler biraz da pusulaya benzer. Onlarla çok fazla oynamaya kalkarsanız bozulur ve artık doğru olan tarafı gösteremez hale gelirler.

Mesela bir insan ilk kez yalan söylediğinde çok zorlanır. Yüzü kızarır, midesine ağrılar girer, utanır ve bunu belli etmemeye çalışır. Çünkü içindeki doğruluk, ona sürekli yaptığı şeyin yanlış olduğunu söyler.

Aynı kişi ikinci kez yalan söylediğinde yine çok rahatsız olur ama ilki kadar olmaz.

Üçüncü kez, dördüncü kez, beşinci kez yalan söylediğinde, asla ilki kadar rahatsız olmaz artık. Belki bir miktar yüzü kızarır ama işte o kadar.

Onuncu kez, yirminci kez, yüzüncü kez yalan söylediğinde ise, artık ne yüzü kızarır, ne midesine kramplar girer, ne de içinden bir ses ona ne kadar da yanlış bir iş yaptığını haykırır artık. Çünkü yalan yalan üstüne söylene söylene, yaratılışındaki doğruluk hissi zarar görmüş, daha iş görmez hâle gelmiştir. Biz bu tür kimselerin doğruluğun ne olduğunu hiç bilmediğini düşünürüz haklı olarak. Tıpkı insanlara acımasızca zalimlik eden canilerin kalplerinde zerre kadar merhamet olmadığını düşünmemiz gibi..

Oysa kimse annesinin karnından usta bir yalancı, düzenbaz ve sahtekâr olarak çıkmadığı gibi; zalimler de doğduklarında dünyaya bir zalim olarak gelmemişlerdi. Çocukluklarında da bir zalim değillerdi. İlk zalimliklerini yaptıklarında kalpleri parçalanırcasına acıdı ihtimal! Ancak bile isteye zalimlik yapmaya devam ettikleri için, içlerindeki merhameti kendi elleri ile boğup öldürdüler; daha sesi çıkamaz hâle getirdiler. İşte bu yüzden masum insanların yaşadığı şehirleri bombalarken en küçük bir sızı hissetmezler; ilk büyük cinayetlerini onlar kendi merhametlerini öldürerek işlemişlerdir çünkü. Ve elbette işledikleri cinayetlerin ve yaptıkları zulümlerin yanında, bir de Allah'ın kendilerine emanet ettiği o güzel hisleri, o kıymetli duyguları bozdukları için de hesaba çekilecekler, layık oldukları cezaya çarptırılacaklardır.

Peki Nasıl Güzel Ahlâklı Olacağız?

Madem ahlâkımızın doğuştan gelen güzelliğini korumak ve onu yaratılışımıza uygun bir şekilde kullanıp Allah'ın razı olacağı bir hayat yaşamak bize bırakılmış, peki o zaman nasıl güzel ahlâklı birisi olacağız? Ahlâkımızı nasıl güzelleştireceğiz? Bize bunu kim öğretecek? Kimi kendimize örnek alacağız? Hangi davranışın güzel, hangi davranışın çirkin olduğuna nasıl karar vereceğiz ya da neye göre?

“Gerçek fazilet odur ki, düşmanlar bile onu kabul etsin!” derler. Bizim Sevgili Peygamberimizin (asm) güzel ahlâkı, sadece onu sevenler ve ona

aşk ile bağı olanlarca değil, onu öldürmek için defalarca kılıcını kınından sıyıran en baş düşmanları tarafından bile inkâr edil(e)meyen bir gerçektir.

Canına kast etmek için evini kuşattıklarında, içeride kimselere güvenemedikleri için ona emanet ettikleri kıymetli eşyaları vardı.

Çünkü o, aralarındaki en emin kimse idi...

O doğru sözlüydü. Haksızlığa zerre miktar yol vermeyecek derecede âdildi. Esen rüzgarlar kadar cömertti. Affedicili ile emsalsizdi. Bütün ihtişamına rağmen, insanların en mütevazı olanıydı. Engin bir hoşgörüsü vardı. Ve cesurdu; Allah'tan başka hiçbir şeyden korkmazdı...

Örnek alınacak olanların en hayırlısı olan Resulullah Efendimiz'in güzel ahlâkına, dost yada düşmanların şahitliği bir tarafa, Kur'an şahitti. Allah, aramızdan seçtiği en son ve son elçisine, "Şüphesiz ki sen pek büyük bir ahlâk üzeresin." buyurmaktaydı...

Onun Güzel Ahlâkı

Biz sıradan insanlar güzel ahlâk sahibi olmak için çaba sarfederiz. Ama sadece bizim çaba sarfetmemiz de yetmez, başkaları da bizim ahlâkımızı güzelleştirmek için çaba sarfeder. Anne ve babamız eğitimimize titizlik gösterir. Okulda öğretmenler, camilerde hocalar güzel ahlâklı bir kimse olmamız için uğraşır dururlar.

Ayıp nedir, edeb nedir, terbiye nedir, bir kedinin kuyruğu neden çekilmez, başkasına ait bir şey neden izinsiz alınmaz, neden yalan söylenmez, yalan söylemek neden kötüdür biz böyle öğreniriz.

Adalet nedir, acımak nedir, cesaret nerede gereklidir, sabır nasıl gösterilir, cömertlik ile israf arasında nasıl bir fark vardır? Bunlar hep hayatın içinde yaşaya yaşaya, göre göre öğrendiğimiz şeylerdir. Tabii öğrenmeye niyeti olanlar için..

Peygamber Efendimizin (asm) ahlâkı ise ahlâkların en güzeli idi. Ama bizler gibi çaba sarfedilerek elde edilmiş değildi. Onun bütün insanlara asırlar boyunca örnek gösterilecek güzel ahlâkı, Allah'ın kendisine, özel bir ikramıydı.

Güzel ahlâk, Allah'ın bütün peygamberlerine verdiği bir özellikti. Hangi peygamberin hayat hikâyesine baksanız, Allah'ın kendisine elçi olarak seçtiği o müstesna insanın, içinde yaşadığı ve iyiye, güzele, doğruya davet etmek üzere görevlendirildiği toplum ile kıyaslanmayacak kadar güzel bir ahlâka sahip olduğunu görürsünüz.

Herkesin yalan söylediği yerde onlar, hayatları pahasına yalanı ağızlarına almazlar.

Herkesin zayıfları ezdiği bir yerde onlar, karıncaya ayak basmazlar.

Günahların, çirkinliklerin, zalimliklerin, türlü türlü fenalıkların, hemen herkesin yüzüne gözüne bir yağlı kara, bir kara yağ gibi bulaştığı zamanlarda, onlar tertemiz ve dosdoğru olurlar. Hayatları boyunca da öyle kalırlar. Ne bir leke onlara ilişebilir, ne onlar bir lekeye bulaşırlar.

Böyle oldukları halde, kötülüklerden, kötü şeyleri arzu etmekten ve kötü ahlâktan, biz sıradan insanlardan daha çok korkar ve Rablerine daha çok sığınır. “Allah’ım!” diye dua ederler. “Çirkin ahlâktan, çirkin davranışlardan ve çirkin arzulardan sana sığınırım.”^[1]

Bizim sevgili Peygamberimiz, güzel ahlâk namına her ne varsa hepsinin en mükemmeline sahipti. Allah, Kur’an’da “Şüphesiz ki sen pek büyük bir ahlâk üzeresin^[2]” buyururken, Peygamberimiz’in en yakınındakiler, onun harika ahlâkına gözleri ve kalpleri ile sayısız kere şahit olmuşlardı.

Bir gün onun en yakınındakilerin en yakını Aişe annemize, Peygamberimizin ahlâkını sordular. “O’nun ahlâkı Kur’an’dı!” diye cevap verdi kıymetli annemiz. “Kur’an’da kızılana kızar, Kur’an’da sevilen şeyi severdi.”^[3]

Başkaları kimin izinden gider bilemeyiz. Ancak biz Müslümanlar ve onun ümmeti olmaktan büyük sevinç duyan müminler olarak ahlâkımızı güzelleştirmeye giden yollarda, sadece ama sadece Sevgili Peygamberimizin (asm) o muhteşem yaşayışını kendimize örnek almalı ve ona benzemeye çalışmalıyız...

- Tirmizî: Deavat 127

-Kalem Sûresi, 4. ayet

- Müslim

2. Bölüm:

Peygamber Efendimizin (asm) Cömertliđi

“Yemin olsun ki, Allah Resulü esen rüzgârlar gibi cömertti.”

— Abdullah ibni Abbas

PEYGAMBER EFENDİMİZ, insanların en cömertiydi. Ne sırtındaki hırkasını isteyene hayır derdi, ne de ağzındaki lokmayı dileyenden yüz çevirirdi.

Kimseyi huzurundan eli boş göndermezdi. Bir fakir kimse, huzuruna gelip sadaka dilendiğinde, bu işi başkasına havale etmez oturuyorsa kalkar, sadakayı kendisine uzanan ele, kendi mübarek eliyle koyardı.

Pek çok zaman, ihtiyaç sahiplerinin ihtiyaçlarını gidermek için, başkalarından borç alırdı.

Bir gün bir adam geldi ve bazı şeyler istedi.

Allah'ın Elçisi:

“Şu anda bu istediklerin yanımda yok. Sen git onları benim adıma satın al, ben öderim” buyurdu.

Hız. Ömer de oradaydı. Peygamber Efendimizin (asm) sıkıntıya girmesine asla razı olamadığından:

“Ey Allah’ın Resulü! Rabbinin seni mükellef kılmağı şeyleri vermek zorunda mısın?” dedi.

Bu itiraz, Peygamberimizin pek hoşuna gitmedi.

Orada bulunan bir başkası ise:

“Ey Allah’ın Resulü! Ver, Arşın Sahibi’nin azaltacağından korkma!” dedi.

Bu sözler ise, Peygamber Efendimizin, çok hoşuna gitti. “İşte ben bununla emrolundum!” buyurdu.^[4]

Allah’ın Elçisi, bütün kötü huylar gibi cimrilikten de nefret ederdi. Bunca cömertliğine rağmen cimrilikten Allah’a sığınırđı. “Cimrilikten daha kötü bir hastalık yoktur.”^[5] buyurur, cimrilik ile imanın aynı kalpte barınamayacağını söylerdi.

Peygamber Efendimiz (asm) sadece ihtiyaç sahibi olanlara cömert davranmıyordu; herkese karşı cömertti. En çok da kalbini İslam’a ısındırmak istediğı henüz Müslüman olmamış, olsa da bütün samimiyeti ile olamamışlara karşı onların akıllarını başlarından alacak kadar cömert davranırđı. Daha İslam’a girmemiş bir kimse Peygamber Efendimiz’den bir koyun istedi. Allah’ın Elçisi ona bir koyun sürüsü hediye etti. Adam, sürüyü önüne katıp köyüne geldiğinde herkese, Peygamberin asla fakirlikten korkmayan çok cömert bir kimse olduğunu anlattı. “Haydi!” dedi. “Gidip hep birlikte Müslümanlardan olun...”

Bedevînin Misali

Haşın tabiatlı, iyilikten pek anlamayan bir bedevî, malını mülkünü ziyan ettiğinden, fakir düşmüştü. Üstelik, öyle aza kanaat edecek birisi de değildi.

Bedevî, Peygamber Efendimiz’in (asm) eşsiz cömertliğini duymuştu.

“Herkes şu Kureyşli Peygamber’in ne kadar cömert birisi olduğundan bahsediyor. En iyisi ona bir gideyim. Herhalde beni de boş çevirmez” dedi.

Bu ümitle kalktı, kendisinden ümit edilen insanların en hayırlısının yanına vardı. Ondan bir şeyler istedi.

Peygamber Aleyhisselam, ona bir miktar, bir şeyler verdi. Sonra da sordu:

“Sana iyilik edebildim mi?

Bedevî, “Hayır,” dedi. “Gereğı kadar iyilik edemedin.”

Onun bu sözleri karşısında, Peygamber'in dostları çok kızdılar. Hatta içlerinden bir kısmı, ayağa kalkıp, bu nankör bedevînin üzerine yürüdü.

Peygamberimiz (asm) eliyle işaret etti:

“Geri durun, ilişmeyin!”

Sonra, saadetli hanesinde, bedevîye verebileceği başkaca şeyler bulunup bulunmadığına bakmak için kalktı. Bir şeyler buldu, onları da bedevîye verdi. Sonra tekrar sordu:

“Şimdi sana iyilik edebildim mi?

Bedevî, “Evet” dedi. “İyilik ettin. Yaptığın iyiliğe karşılık, Allah Seni, aileni ve arkadaşlarını hayırla mükâfatlandırır.”

Bir sonraki gün, bedevî tekrar Peygamber Aleyhisselam'ın huzuruna geldi. Kalbi yumuşamış ve bu yeni dine, ısınmaya başlamıştı. Onun bu hâlini gören Resulullah (asm), dostlarına dönerek:

“Bu bedevînin önceki sözü üzerine ona ikramımızı artırmıştık. O da, bundan memnun olduğunu söylemişti.”

“Evet!” diye atıldı bedevî. “Bu yaptığın iyiliğe karşı Allah Seni, aileni ve arkadaşlarını hayırla mükâfatlandırır.”

Bunun üzerine Allah'ın Son Peygamberi ve Peygamberlerin Sonuncusu (asm), şöyle buyurdu:

“İşte benim ile şu bedevînin misali, kaçan devesini tutmaya çalışan bir adamın misali gibidir. Halk da, o devenin peşine düşer. Ama deve, halktan ürküp daha da kaçmaya başlar. Sonunda devenin sahibi halka: ‘Durun!’ der, ‘Bu benim devemdir. Devemle aramdan çekilin. Tâ o ürküp kaçmasın. Ben onu sizden iyi tanırım.’ Ve yerden bir tutam ot alır, devesini yanına çağırır. Deve, usulca onun yanına gelir. Adam onu ıhdırıp, yükünü yükler ve kendi de biner, giderler. Eğer, ben sizi serbest bırakmış olsaydım ve siz öfkenize yenilip bu bedevîyi, ilk sözüne bakıp öldürmüş olsaydınız, o cehenneme giderdi.”

Şair Farazdak, Peygamber Efendimiz’in hiç kimseyi “Yok!” diyerek yüz geri etmeyen ve huzurundan eli boş göndermeyen cömertliğini anlatmak için şöyle demiş:

“O ancak kelime-i şهادet söylerken ‘La’ kelimesini kullanmıştır!”

La, hepinizin bildiği gibi ‘yok’ demektir...^[6]

-Tirmizî

- Buharî

- Tirmizî, Şemail-i Şerife

3. Bölüm:

Peygamber Efendimizin (asm) Doğru Sözlü Oluşu

“Yalan sözden kaçının”

—Hac Suresi, 22

PEYGAMBER EFENDİMİZ (ASM), bütün fena şeylere karşı olduğu gibi yalana da şiddetle karşı idi. Ne peygamberliğinden önce, ne de peygamberliğinden sonra mübarek dudaklarından şakacıktan da olsa, doğru olmayan bir söz çıkmış değildi.

Bir gün sordular, “Ey Allah’ın Resulü, korkak mümin olur mu?”

“Evet, olur” diye cevap verdi Peygamberimiz.

“Peki cimri mümin olur mu?” dediler.

“O da olur” diye cevap verdi.

“Peki, yalancı mümin olur mu?” dediklerinde ise:

“Hayır, olmaz!” buyurdu.

Yalan Münafıklara Yakışır!

Sevgili Peygamberimiz bir hadisinde yalan söylemenin münafıklara ait bir özellik olduğunu söyleyerek bizleri bu konuda ikaz eder.^[7]

Peki bu, yalan söyleyenlerin münafık olduğunu mu gösterir?

Hayır! Bildiğiniz gibi münafık, aslında Allah’a ve peygamberine iman etmediği halde inanıyormuş gibi davrananlara denir. Münafıklar, apaçık inkârcı kâfirlerden daha fenadır.

Çünkü onları mümin zannedersiniz. Ve bir mümine davranmanız gerektiği gibi davranırsınız; yani kardeşiniz gibi. Oysa onlar kâfirdir, Allah’a, Peygamberine, dinine ve müminlere düşmandır...

Buradan da anlaşılacağı üzere münafıkların hayatları yalan üzerine kuruludur. En önemli konuda böyle yalan söyleyenler, elbette her konuda söylerler. Bu yüzden yalan, onların en belirgin özellikleridir.

Bir mümin yalan söylediğinde kesinlikle münafık olmaz. Ama münafıklara yakışan ve onlara ait bir şeyi yapmış olur. Bu tıpkı tavuk gibi gıdaklayan birisinin, tavuklara ait bir şeyi yaptığı halde tavuk olmamasına benzer. Evet yaptığı şey tavuklara özgüdür ve bir insana yakışmaz ama onu, bir tavuk da yapmaz!

Yani yalan söyleyen birisini, “Münafık oldun!” diye ikaz etmeye kalkarsak ona çok büyük bir haksızlık yapmış oluruz. Ancak, “Bana yalan söyleyerek münafıkların yaptığı bir şey yaptın! Oysa sen müminsin, mümin yalan söylememeli!” diyebiliriz!

Yalan söylediğimiz için münafık olmayız, kâfir de olmayız. Ama bir yalan söylemiş oluruz. Ve yalan Allah ve Resulünün hiç sevmediği bir şeydir.

Allah’ın Elçisi (asm) bizi bu konuda çokca ikaz etmişti. Onun kıyamete kadar müminler tarafından yerine getirilmesi gereken vasiyet gibi sözlerinden bir tanesi de şöyledir:

“Doğruluktan ayrılmayın! Çünkü doğruluk sizi iyiliğe, iyilik de sizi cennete götürür. Kişi sürekli doğru söyler ve doğrunun peşinde olursa Allah katında doğrulardan yazılır. Yalandan kaçının, zira yalan sizi kötülöklere götürür. Kişi sürekli yalan söyler, yalanın peşinde olursa Allah katında yalancılardan olduğu yazılır.”

Yalan, Allah’ın Kudretine İftiradır

Yalanın en kötü tarafı farkında olmadan Allah’ın kudretine—bir bakıma—iftira atmaktır. Çünkü yalan söyleyen, Allah’ın yaratmadığı, yapmadığı,

olmasına izin vermediği bir şeyi yaratmış, yapmış ve izin vermiş gibi söyler.

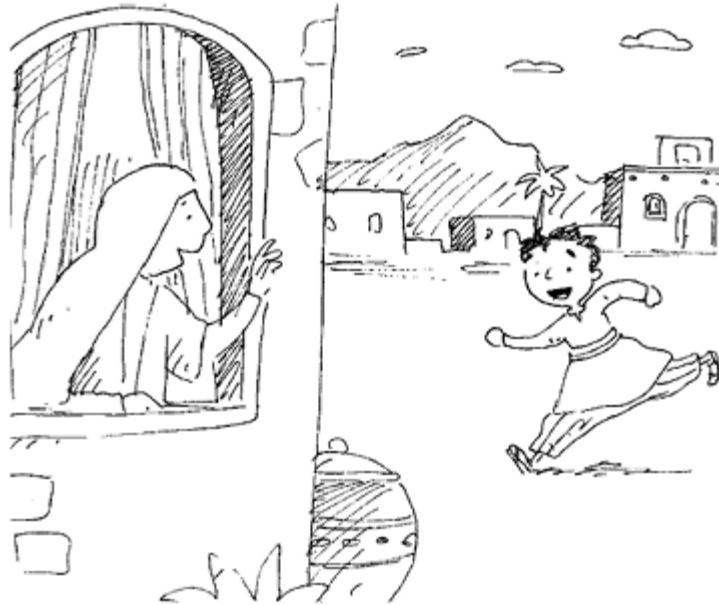
Mesela, bir kuş satıcısı satacağı kuş için “Bu çok güzel seslidir! Sabahları pek şen öter!” dese ama o zavallı kuşcağız, aslında hiç de güzel ötüşlü bir hayvan değilse; bu söylenen yalan, Allah’a iftiradır. Çünkü Allah o kuşu güzel sesli yaratmadığı halde vicdansız satıcı onun güzel sesli olduğuna dair düpedüz yalan söylemektedir!

Bu örneği her konuya uyarlayabiliriz. Orada olmayan birisi için orada demek, olan bir şey için yok, olmayan bir şey için var demek de—her şeyi yoktan ve hiçten Allah yarattığı için—Allah’ın kudretine bir bakıma iftira atmak gibidir.

Bu noktadan baktığımızda küçük ya da beyaz yalan diye bir şeyin olmadığı ne kadar ortada değil mi? Zaten Peygamber Efendimiz (asm), yalanın şakasına bile izin vermemiştir.

Yalan Asla!

Saadet Asrı’nın günlerinden bir gündü. Bir kadın oynamak için sokağa çıkan çocuğunu eve çağırmak maksadı ile “Buraya gel! Bak sana ne vereceğim!” diye seslendi.

Allah’ın Elçisi (asm) onu duydu ve “Geldiğinde ona ne verecektin?” diye sordu.

Kadıncağz, “Bir hurma verecektim ey Allah’ın Elçisi!” diye cevap verdi. Bunun üzerine Sevgili Peygamberimiz:

“Eğer ona bir şey vermeyecek olsaydın senin hakkında, ‘Bir yalan söyledi’ diye yazılacaktı!” dedi.

“Ama yalan söylemenin günah olmadığı durumlar var diyorlar!?”

Evet ama bunlar çok özel durumlardır. Mesela savaşta düşmanı kandırmak için yalan söylenebilir. Peygamber Efendimiz (asm), “Harb hiledir!”^[8] buyurmuştur.

Ayrıca hırsızların, zalimlerin eline düşmüş birisi malını ve canını kurtarmak için yalan söyleyebilir.

Bir de insanların arasını düzeltmek, özellikle de kavga eden karı kocayı tekrar barıştırmak için yalan söylenebilir. Ama bu yalanlar aslında tam olarak yalan olmak zorunda değildir. Mesela, birbiri ile kavga etmiş iki arkadaş barıştırmak için “Sana dua ediyor ama..” dersiniz ama ötekinin bütün Müslümanlara dua ettiğini kast ediyor olsanız, bu söz pek de yalan sayılmaz.

Mesela farzedelim, kavga eden iki kişiden birisi öteki hakkında bir sürü kötü şey arasında “Ama Allah’ı var bak, şu konuda beni hiç hayal kırıklığına uğratmadı!” dedi.

Siz o bir sürü kötü şeyi ötekine hiç söylemeyip (zaten bu laf taşımak olur) sadece, “Senin hakkında Allah’ı var şu konularda beni hiç hayal kırıklığına uğratmadı! dedi” deseniz; belki her doğruyu söylemiş olmayacaksınız ama yalan da söylemiş olmayacaksınız!”

Ne demişler, “Her doğruyu söylemek doğru değil ama her söylediğin doğru olmalı!”

Bazı yalanlar da sırf başkalarını eğlendirmek, güldürmek için söylenir. Bunlara beyaz yalanlar derler. Ama yalan yalandır. Belki kimseye zararı yoktur; fakat dilimizi yalan söylemeye alıştırdığı için onlardan da uzak durmalıyız.

Peygamber Efendimiz (asm), “Yalan kötülüğe, kötülük Cehennem’e götürür. İnsan yalancılık yapa yapa, nihayet Allah katında yalancılardan yazılır...”^[9] buyurur.

En büyük yalan, şüphesiz Allah’ın varlığını ve birliğini yalanlamaktır. Demek yalanda, inkâra kadar gidebilen bir yol vardır... Öyleyse o yola hiç girmemeli, içimizdeki doğruluk hissini, hiç incitmemeliyiz. Allah’a, dilimizi ve kalbimizi doğruluktan ayırmaması için dua etmeli, yalanın ve yalancıların kötülüklerinden de, yine O’na sığınmalıyız...

- Müslim, İman, 107
- Buharî, Cihad, 157
- Buharî, Edeb, 69

4. Bölüm:

Peygamber Efendimizin (asm) Tevazuu

“Rahmân’ın has kulları, yeryüzünde alçak gönüllülikle yürürler;
cahiller kendilerine sataştığında da “Selâmetle” der, geçerler.”

— Furkan Sûresi, 63

ESKİLER, “Bilmediğin kelime için sözlüğe bir bak, bildiğin kelime için iki kere bak” derler. Tevazu nedir biliyorum elbette. Ama yine de sözlüğe bir baktım. Aslında iki farklı sözlüğe baktım; dolayısı ile eskilerin dediği gibi iki kere bakmış oldum.

Tevazu, büyüklenmemek, kibirden uzak olmak, alçak gönüllülük gibi anlamlara geliyor. Mütevazı ise, tevazu sahibi demek...

Bana göre mütevazı insan, deniz seviyesinden yukarılara doğru çıkıldıkça sayısı azalan bir ağaç türüne benzer. Ve yüksek tepelere, ulu doruklara ve baş döndürücü zirvelere doğru, tek tük görülür...

Neden mi? Çünkü insanların makamları, mevkileri yükseldikçe, isimlerinin önüne gelen afilli rütbeler, veyahut ünvanlar çoğaldıkça, mütevazı olmaları zorlaşmaya başlar da ondan...

Bir zamanlar, köyün birinde muhtarlık seçimi yapılmış ve sonuçları ilan edilir edilmez, yeni muhtarın ilk yaptığı iş, köyün kahvehanesinde bir sandalyenin üzerine çıkıp şöyle bir konuşma yapmak olmuş: “Ben de düne kadar, sizin gibi sıradan bir köylüydüm..!”

İşte insanların pek çoğu böyledir. Allah onlara bir nimet verir de derecelerini halkların arasından yükseltti mi, geride kalanlara yukarılardan bakarlar. Ve bilirsiniz, bir yere yukarılardan bakarsanız, o yerdeki her şeyi kendinizden küçük görürsünüz. Ağaçları, evleri, yolları ve tabii insanları.

Tevazu sahibi insan ise ne başkalarını küçük görür, ne de kendisini büyük görür. Ancak bu, kendisini küçük görür demek de değildir. Çünkü insanlara karşı mütevazı olmak, kendini onlardan aşağıda görmek anlamına gelmez.

Bir insan sultan da olabilir, âlim de olabilir, müdür de, bakan da, başbakan da.. Bunların hiçbirisi onun mütevazı bir kimse olmasına mâni olmaz.

Tevazu, insanlara hor bakmamaktır. Yetimlerin başlarını sevgiyle ve şefkâtle okşamak, düşkünlere el uzatmak, fakirlere yardım etmek, çocuklara kol kanat germek, zayıfları incitmemek ve incitenlerden korumaktır.

Tevazu hoş görmek, affetmektir.

Açlara sofralarda yer açmak, sırtındaki hırkaya kadar paylaşmaktır.

Kimseyi küçümsememektir.

Çağırının davetine gitmek, sorana cevap vermek, uzatılan eli tutmaktır.

Hastaları ziyaret etmek, düşenin yanına koşmaktır.

Tevazu, selam vermektir. Hâl hatır sormaktır, vefalı olmaktır.

Tevazu, kendi işini kendi görmek, kimseye yük olmamaktır.

Ve tevazuyu yine bir ağaca benzetecek olursak, elbette dev gibi bir ağaçtır ama uzanan uzanmayan herkese meyvelerinden tattıran, şefkâtle eğilmiş yemişli dalları vardır...

Bizim Sevgili Peygamberimiz (asm), yüce bir tevazu sahibi idi. O bir peygamberdi, üstelik peygamberlerin sonuncusu ve en büyüğü idi. Allah, hiçbir elçisine nasip etmediği Mirac yolculuğunu ona nasip etmişti. O, insanlık âlemi içinde böyle erişilmez bir zirvede olmakla birlikte, insanlara karşı son derece mütevazı idi.

“Anam babam sana feda olsun!” diyen arkadaşları bir emri için gözünün içine bakarken, elbisesinin söküğünü kendi diker, ayakkabılarını kendi mübarek elleri ile tamir ederdi. Evinde hanımlarına yardım eder, ev işlerini yapardı. Kuyudan su çeker getirir, koyunları sağardı. “Ben bir peygamberim benim böyle işlerle ne işim olur!” demezdi.

Allah'ın Elçisi (asm) Kimseye Yük Olmazdı.

Bir gün, Ebu Hureyre ile birlikte Medine pazarına alış veriş için çıkmışlardı. Bir miktar bir şeyler aldılar. Eve dönüş sırasında Ebu Hureyre, Resulullah'ın (asm) elindeki yükü alıp, kendisi taşımak istedi. Ancak Peygamber Aleyhisselam, buna izin vermedi.

“Kişi eşyasını taşıyabiliyorsa, kendi taşınmalıdır” dedi.

O, bütün ümmetinin yükünü sırtında taşıdığı halde, kimseye yük olmak istemezdi.

Bir başka gün yolda yürürken, ayakkabısının bağı çözüldü. Sahabelerden biri hemen önüne atlayıp çöktü ve kundurasının bağını bağlamaya yeltendi. Ancak Peygamber Aleyhisselam ona da izin vermeyerek: “Bu başkasına hizmet gördürmektir. Ben başkasına hizmet gördürmeyi sevmem!” buyurdu ve kendi ayakkabısının bağını kendi bağladı.

Hastaları ziyaret ederdi, cenazelere katılırdı. Yolda bir köle, elinden tutup “Gel ya Resulallah!” dese onu kırmaz, istediği yere kadar giderdi. Bir ihtiyacı varsa giderir, yanından öyle ayrılırdı.

Medine sokaklarında oynayan çocukları görse durur, oyunlarına katılırdı. Başlarını okşar, sarar kucaklar, sırtına çıkarır, onlara küçük şakalar yapar ve kalplerini sevindirirdi.

Yaşlılarla konuşur, dullarla, fakirlerle, köle ve cariyelerle birlikte yürüyüp sohbet ederdi.

Herkesin yediğinden yer; herkesin içtiğinden daha iyisini, daha temizini, daha serinini getirmek isteyenlere “Hayır!” derdi. Herkes hangi sudan içiyorsa o da onu içerdi.

“Allah bana mütevazı olmayı emretti. Biriniz diğerine karşı böbürlenmesin ve birbirinize karşı üstünlük taslamasın!”^[10] buyururdu.

Kerem Sahibi Bir Kul

Sevgili Peygamberimizin adına ‘el garra’ denen büyükçe bir yemek kabı vardı. Ashabı ile birlikte topluca yemek yiyeceği zaman, Allah'ın verdiği nimet o kabın içine konurdu. Sonra dört adam o kabı tutar ve sofraya getirirdi. O kap büyüktü ama onun içine lûtfedilen bereket, çok daha büyüktü.

Günlerden bir gün, kuşluk namazını kıldıktan sonra, el garranın içine çorba kondu ve getirildi. Herkes onun etrafına toplandı. Kalabalıktı, çok

sıkıştılar. Peygamberimiz, biraz daha yer açılsın diye, arkadaşlarının arasında diz üstü oturmuştu.

Bir arkadaşı, Resulullah'ın (asm) bu oturuşunu görünce:

“Bu nasıl oturuş ey Allah'ın Elçisi! Aramızda sıkıştın kaldın!” dedi.

Peygamber Aleyhisselam, ona şöyle cevap verdi: “Allah beni kerem sahibi bir kul kıldı. Kendini beğenen, zalim bir cebbar veya insanlardan kendini ayrı tutan, üstün gören bir kişi kılmadı.”

Sonra da sözlerine şöyle devam etti:

“Yemek kabının kenarından yeyin, ortasından yemeyin, tâ ki yemeğin bereketi artsın.”

Kölelerin En Güzeli

Bir başka gün, onu köle ve hizmetçilerle birlikte oturmuş yemek yerken gören bir kadın, bu duruma o kadar şaşırdı ki, “Oturmuş da köle gibi yemek yiyor!” demekten kendini alamadı.

Peygamber Efendimiz(asm) ona şöyle cevap verdi:

“Benden güzel köle mi olur. Ben Allah'ın kölesiyim!”

İş Bölümü

Bir gaza yolundaydılar. Herkes çok acıkmış ve çok yorulmuştu. Bir vahanın kıyısında konakladılar.

Peygamber Aleyhisselam, bir koyun kesilsin ve pişirilip dağıtılsın emrini verdi. Orada hazır bulunanlardan birisi:

“Ey Allah’ın Resulü, koyunu ben keserim!” diyerek ayağa kalktı. Koyunu kesme işi ona verildi.

Bir başkası ise:

“Ben de et pişirmesini bilirim!” dedi. Pişirme vazifesi de ona verildi.

Böylece bu iki işin taksimi tamam oldu.

Bunun üzerine Peygamber Aleyhisselam:

“Ben de hep birlikte yiyeceğimiz bu yemeğin ateşi için odun toplayayım, sırtımda çok iyi hurma dalları taşıyım” buyurdu.

Sahabeler hep bir ağızdan şöyle dediler:

“Hâşâ yâ Resulallah! Biz bütün hizmetleri görürüz. Siz de şu hurma ağacı altında istirahat buyurun” dediler. Ancak Resulullah onlara şöyle cevap verdi:

“Ben bilirim ki, siz bütün hizmetleri görür, zahmetleri çeker, yemeği hazırlarsınız. Ancak siz çalışırken benim oturmam, beni rahatsız eder. Ümmetini hizmet ettirip kendi istirahata dalan bir idareci olmak istemem. Allah, kendisini Müslümanların içinde farklı muameleye tâbi tutanları sevmez.”

Kavmin Efendisi

Günlerden bir gün sahabelerine verdiği bir ziyafette, onlara hizmette bulunurken, uzaklardan bir atlı gelerek meclislerine yaklaştı.

“Bu kavmin efendisi kimdir?” diye sordu. “Onu arıyorum.”

Peygamber Aleyhisselâm, “Benim!” demedi. O sırada sahabelerine hizmet etmekte olduğundan, atlıya şöyle muhteşem bir cevap verdi:

“Bir kavmin efendisi, ona hizmet edendir.”

“Ben Kral Değilim!”

Bir gün, huzuruna kalbi iman nuruyla aydınlanmış, İslamiyet nimetini tadıp, yeni Müslüman olmuş, bir çöl bedevisi geldi. Heyecandan tir tir titremekteydi.

Onun bu halini görünce, “Arkadaş, sakın ol” dedi. “Ben kral değilim. Kureyş Kabilesi’nden, kurutulmuş et yiyen bir kadının oğluyum.” dedi.

Kul Peygamber

Peygamber Efendimiz (asm) dileseydi, Allah onu elbette bir kral, bir sultan yapardı. Nitekim Allah’ın sultan ve kral peygamberleri de vardı. Ancak Sevgili Efendimiz, “Kul peygamber” olmayı tercih etti.

Günlerden bir gün, Sefa Tepesi’nde Vahiy Meleği Cebrail’e: “Ey Cebrail! Seni görevlendiren Allah’a yemin ederim ki gece, evimde ne un ne de yiyecek başka bir şey vardı” dedi.

Allah Resûlü’nün (asm) bu sözlerinin ardından gökler semasından—İbni Abbas’ın tabiriyle—bir duvarın yıkılışı gibi bir ses geldi.

Peygamber Aleyhisselam, endişelendi ve Cebrail’e:

“Allah, kıyametin kopmasını mı emretti?” diye sordu.

Cebrail:

“Hayır! Allah, senin sözlerinden sonra yanına inmesi için Melek İsrail’e emir verdi” dedi.

İsrail Aleyhisselam, Peygamber Efendimiz’in (asm) yanına geldi ve şöyle dedi:

“Allah senin sözlerini işitti. Bunun için beni yeryüzünün hazinelerinin anahtarlarıyla birlikte sana gönderdi. Tihame Dağları’nı zümrüt, yakut, altın ve gümüş yapıp, yanında gezdirmemi sana teklif etmemi emretti!” Emrini bekliyorum. Tercih senindir. İster hükümdar bir peygamber ol, istersen kul bir peygamber ol!”

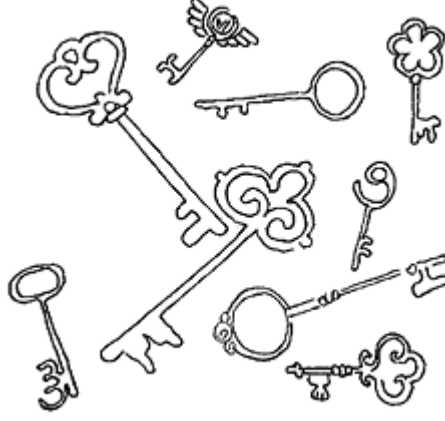
Bu sırada Cebrail araya girdi ve:

“Ey Allah’ın Elçisi! Rabbine karşı mütevazı ol” dedi.

Peygamber Aleyhisselam, İsrail’e tam üç kere:

“Kul bir peygamber olmak istiyorum!” diye cevap verdi. [\[11\]](#)

Ey Allah'ım! Bize de böyle bir peygambere layık bir ümmet olma şerefinden başka şeref istemiyoruz. Bize de bu yeter!

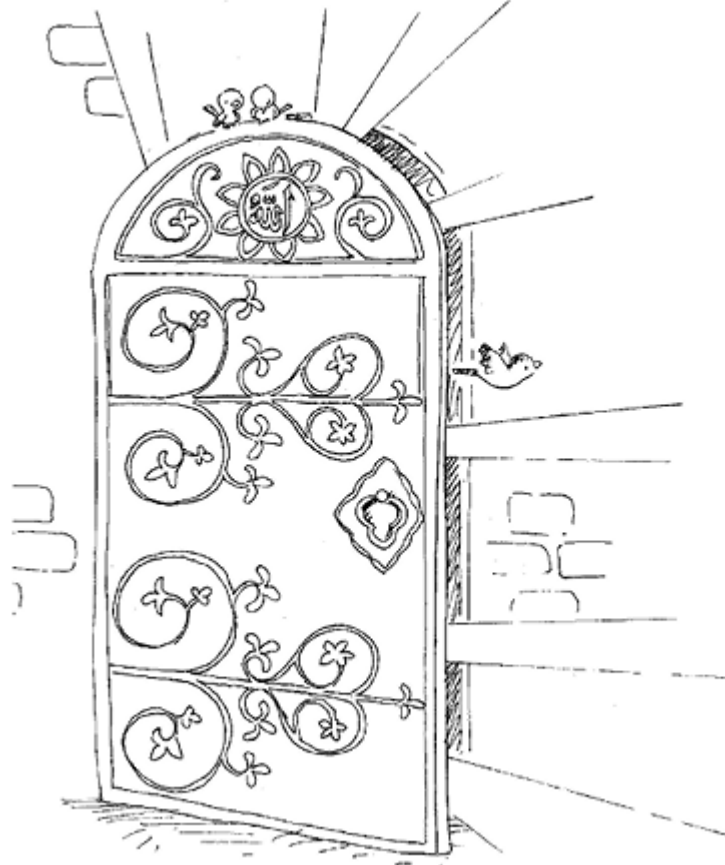
- Müslim
- Taberani

5. Bölüm:

Peygamber Efendimizin (asm) Affediciliği

“Af yolunu tut, iyiliği tavsiye et, cahillere aldırma.”

– A’raf Sûresi, 199

AFFETMEK büyüklüğün şanındandır! Demek ki, bir insanın ne kadar büyük olduğunu anlayanın pek çok farklı ölçüsünden biri de, onun ne kadar affedici bir kimse olduğuna bakmaktır.

Büyük ve insaflı Fransız şairi, Alphonse de Lamartine, “İnsanlar arasında insanların büyüklüğünü ne ile ölçerlerse ölçsünler, dünyada hiçbir insan, Hz. Muhammed’den daha büyük olamamıştır!” der. Lamartine’nin Peygamberimiz hakkında söylediği bu güzel sözün ne kadar doğru olduğunu, sadece onun affediciliğine bakarak bile anlayabiliriz. Çünkü Allah’ın En Son Elçisi (asm), affedicilikte de—bütün iyi, güzel, hayırlı ve erdemli şeyde olduğu gibi—hem herkese örnek, hem de erişilmezdir.

Affetmenin, affetmemekten daha zor olduğunu herkes az çok bilir. Hele de, yapılan bir fenalığa karşılık fenalık yapabilecek, intikamınızı alabilecek

gücünüz varsa, çok daha zordur affetmek.

Bizim Sevgili Peygamberimizin affediciliği böyleydi. Kötülüğe karşı af ile karşılık vermesi, onun acizliğinden ve gücü yetmediğinden değil, Halîm oluşundandı.

Halîm, Allah'ın güzel isimlerinden biridir ve cezalandırmaya gücü yettiği halde, cezalandırmayan, affeden, demektir. Allah, kullarına karşı Halîm'dir. Aramızdan seçtiği elçisini de, elbette halîm bir yaratılış ile yaratmıştır.

İslam'ın o ilk çileli yıllarında, “Şu iki dağı (Ebu Kubeys ve Kuaykan) Mekke'lilerin üstüne kapamamı istersen emret!” diyen Allah'ın dağlara görevli kıldığı meleğe, “Hayır!” dedi. “Ben Allah'ın, bu müşriklerin soylarından yalnız Allah'a ibadet eden ve Allah'a hiçbir şeyi ortak koşmayan bir nesil meydana çıkarması için ümit ve dua ediyorum!”^[12]

Bu olay Sevgili Peygamberimiz, Taif'ten Mekke'ye doğru dönerken yaşandı.

Taif'e Sadece Dua

Taif'i bilirsiniz, mü'minlerin gönlünde hüznü bir hatırası vardır. Biricik Efendimiz (asm) İslam'ın ilk yıllarında Taif'e gidip, onları Allah'a iman etmeye ve peygamberliğini tanımaya çağırdığında, ora halkı, çoluk çocuk kendisini taş ve tükürük yağmuruna tutarak kovmuştu.

Yıllar sonra, İslam kuvvetlenip, kabileleri şehirleri dize getirmeye başladığında, sıra Taif'e geldi. Şehir kuşatıldı ancak, kuşatma uzadıkça uzuyordu.

Ashabdan bazıları, Peygamber Aleyhisselam'a gelip, kuşatmanın bir an önce bitmesi ve Taif'in alınması için onlara beddua etmesini istediler.

Ancak, Peygamber Efendimiz (asm) onlara kendisini kovdukları, taşladıkları o gün de beddua etmemişti, kuşatma günü de etmedi.

“Allah'ım!” dedi. “Taif halkını İslâm'ın zenginliği ile nimetlendir ve Medine'ye dost kıl!”

Şüphesiz, onlara beddua etseydi, Allah kabul edecekti. Belki de dağlar onların üzerine sel gibi akacaktı. Ancak o Rahmet Peygamberi (asm) idi. Dua etmeyi tercih etti. Allah da duasını kabul etti. Taif, Müslüman oldu.

Allah Resulünün affedicili, kendi hayatına apaçık kastedenleri bile sarıp sarmalayacak kadar engindi. Öyle ki, onu öldürmek için sinsice huzuruna sızanlar, oradan yepyeni bir hayata dirilerek ayrılıyorlardı. Resulullah

Aleyhisselam, onları öyle bir affediyordu ki, sadece dünyaları değil, ahiretleri bile kurtuluyordu.

Sümame Nasıl Affedildi?

Hicretten, sonraki yıllardaydı. Peygamberimiz, civardaki kabilelere elçiler gönderiyor ve onları İslâm'a davet ediyordu. Onlardan gelen elçileri de kabul ediyor ve kendilerine İslâm'ı anlatıyordu.

Bir gün, Basra Körfezi yakınlarında yaşayan Yemame Kabilesi'nin reisi Sümame bin Üsal, Peygamber Efendimiz'i (asm) ziyarete geldi. Ancak onun ziyaretindeki asıl maksat, Allah'ın Elçisi'ni (asm) öldürmektir.

Nitekim, Peygamberimizin (asm) huzurunda iken, bu hain emelini gerçekleştirmek üzere harekete geçti. Ancak sahabiler derhâl müdahale ederek buna engel oldular. Çıkan kargaşadan faydalanan Sümame, her nasılsa kaçmayı başardı. Uzun bir süre sonra, Mekke'yi ziyaret etmek maksadıyla ülkesinden yola çıktı. Yolu Medine taraflarından geçtiği için, İslâm süvarileri tarafından yakalandı.

Yakalayanlar, onu tanıyamadılar, bağlayıp Peygamberimizin huzuruna getirdiler. Peygamberimiz ise, onu görür görmez tanıdı.

“Siz bunun kim olduğunu biliyor musunuz? Bu Sümame bin Üsal'dır. Ona iyi esir muamelesi yapın, kendisini incitmeyin” buyurdu.

Daha sonra evine giden, Şefkatli Efendimiz, evden, Sümame'ye yiyecek göndertti.

Üç gün sonra da “Sümame'yi salıverin” emretti.

Öldürülmeyi beklerken serbest bırakılan Sümame'nin kalbinde, Peygamberimize karşı derin bir muhabbet oluştu.

İslâm nuru gönlüne dolmaya başlamıştı. İpleri çözülür çözülmez, mescidin yanındaki hurmalığa koştu, yıkandı temizlendi. Sonra da, Allah'ın Elçisi'nin (asm) huzuruna gelerek Müslüman oldu ve gözyaşları içinde şunları söyledi:

“Yemin ederim ki, seni öldürmek maksadıyla yanına geldiğimde; benim için yeryüzünde senin yüzünden daha sevimsiz bir yüz yoktu.

Fakat şimdi yüzün bana, yeryüzündeki yüzlerin en sevimlisi oldu. ”

“Seni Kim Kurtaracak?”

Hicretin üçüncü yılıydı. Peygamberimiz (asm) Gatafan seferine çıkmıştı. İslâm ordusu bir yerde konaklamış ve karargah kurmuştu. Orada şiddetli bir

yağmura tutuldular. Peygamberimiz (asm), karargahtan uzakça bir yere, bir ağacın altına gitti. Islak elbiselerini kuruması için ağacın dallarına serdi, kendisi de ağacın altına uzandı.

O sırada dağ başlarını mesken tutmuş, eşkiyala kabilelerinden bir takım adamlar, Peygamberimizin (asm) bütün yaptıklarını görmekteydiler.

Onların Gavres adında bir reisleri vardı. Çok cesur ve gözüpek bir adamdı.

Ona:

“İşte, Muhammed’i öldürme fırsatı eline geçti. Arkadaşları kurtarmaya gelip, yetişene kadar sen onu öldürürsün!” dediler.

Gavres, savaşçıların kılıçlarından en keskinini seçip aldı. Yavaş yavaş, ilerleyerek, Peygamberimizin (asm) yanına kadar varıp, baş ucunda dikildi:

“Ya Muhammed! Bugün seni benden koruyacak kim var?” dedi.

Peygamberimiz (asm, “Allah!” dedi.

Bu cevap üzerine Gavres’in kılıcı elinden düştü. Peygamberimiz (asm), yere düşen kılıcı hemen eline alıp:

“Bugün, seni benden koruyacak kim var?” dedi.

Gavres:

“Hiç kimse!” diye cevap verdi. “Sen kılıç tutucuların en hayırlısı ol! Ve sana yakışanı yap!”

Peygamberimiz (asm):

“Sen Allah’tan başka ilah olmadığına ve benim de O’nun Elçisi olduğuma şahadet ediyor musun?” dedi.

Gavres: “Hayır! Fakat, hiçbir zaman seninle çarpışmamak ve seninle çarpışan toplulukların yanlarında bulunmamak üzere, sana söz veriyorum!” dedi.

Bunun üzerine Peygamberimiz (asm), onu serbest bıraktı.

Gavres:

“Vallahi sen benden daha hayırlısın!” dedi.

Peygamberimiz (asm): “Elbette ben, böyle olmaya senden daha layıkım!” buyurdu. [\[13\]](#)

Peygamber Efendimizin affediciliğinin büyüklüğünü ve erişilmezliğine en büyük örnek Mekke’nin feth edildiği gün yaşananlardır.

“Bugün Size Kınama Yok...”

İslamın o ilk çileli yıllarında Peygamber Efendimiz'e ve Müslümanlara etmedikleri zulmü bırakmayan Mekkeliler, Allah'ın Elçisi ve sahabileri şehre girdiklerinde elbette korku içindeydiler. Herkes ne halt ettiğini çok iyi biliyordu. Affedilmeyeceklerinden emindiler. Artık kılıçtan mı geçirilirlerdi, yoksa boyunlarından ağaçlara mı asılırlardı kimbilir...

Ancak Allah Resulü (asm), tarihte hiçbir kumandanın gösteremeyeceği büyük affediş ile onları affetti. Çünkü o sadece bir komutan değildi, bir peygamberdi. Allah'ın alemlere rahmet olarak gönderdiği bir peygamberdi üstelik...

Halk korku içinde Kâbe'nin etrafında toplandı. Allah'ın Elçisi, yanlarına geldiğinde onlara şefkatle baktı ve:

“Bugün benden size ne yapmamı bekliyorsunuz?” dedi. Mekke halkı, içinde bulundukları duruma rağmen, büyük bir ümitle af edilmeyi ümit ettiklerini söylediler.

“Sen soylu bir babanın oğlu, asil bir kimsesin.” dediler. “Senden hayır umarız!”

Allah Resulü onlara Yusuf Peygamber'in kendisini kuyuya atan kardeşlerine yıllar sonra söylediği sözlerle karşılık verdi:

“Bugün size kınama yok. Allah sizi bağışlasın. O, merhametlilerin en merhametlisidir.”^[14]

İkrime

Peygamber Efendimizin eşsiz affediciliğinden nasibini alan isimlerin içinde en şaşırtıcı olan, “Ondan çektiğimi babasından çekmedim” dediği İkrime'dir!

Mekke'yi feth ettiği gün, Peygamberimiz büyük bir af ilan etti. Daha önce İslam'a ve Müslümanlara düşmanlık etmiş, eziyet etmiş, kılıç çekip savaşmış herkes af edildi. Ancak düşmanlıkta çok çok ileri giden bazı adamlar affedilmedi. Onlar da yaptıkları kötülükleri bildikleri için af edilmeyi diğerleri kadar bile umuyor değillerdi. Bir kısmı kaçtı, bir kısmı saklandı. Ebu Cehil'in oğlu İkrime de onlardan biriydi.

Ebu Cehil, İslamiyet'in baş düşmanıydı. Oğlunu da kendisi gibi yetiştirmişti. İkrime, insanlar içinde Peygamberimize (asm) düşmanlık etmede, babasından geri kalmazdı.

Kendisinin affedilmeyeceğini elbette biliyordu. Canını kurtarmak için Habeşistan'a gitmek üzere, Mekke'den kaçtı.

İkrime'nin Ümmü Hâkim adında çok akıllı bir hanımı vardı. Mekke feth edildiğinde, kadınlardan oluşan on kişilik bir ekip ile, Peygamberimizin (asm) huzuruna gelip, Müslüman olmuşlardı.

Bu güzel işten sonra Ümmü Hâkim, Efendimize (asm), şöyle bir ricada bulundu:

“Ey Allah'ın Elçisi, İkrime senden korkarak kaçtı. Kendisinin öldürüleceğinden korkuyor. Onu da affedemez misin?”

Peygamberimiz, bu ricayı geri çevirmedi. İslamiyet'in tâ en başından beri, babasıyla birlikte Müslümanlara düşmanlık etmiş, maddî manevî her türlü desteği seferber ederek, Peygamberimize ve sahabilerine eziyet etmiş olan ve “ondan çektiğimi babasından çekmedim” dediği İkrime'yi de, af etti.

Ümmü Hâkim, kocası için af iznini alınca, bu kez de, onu aramak ve bulup Mekke'ye getirmek üzere izin istedi. Peygamberimiz ona izin de verdi.

Ümmü Hâkim, kocasını Tihame sahillerinde buldu. Ve kendisi için Peygamberimizden af izni aldığını müjdeledi. Onlar Mekke'ye yaklaştıklarında, Peygamberimiz (asm) arkadaşlarını şöyle uyardı:

“İkrime, sizin yanınıza mü'min olarak geliyor. Sakın onun babasına kötü söz söylemeyin. Çünkü, ölüye kötü söz söylemek, diriye üzer; ölüye bir şey erişmez!”

İkrime, Peygamberimizin çadırının kapısına geldiğinde, Peygamberimiz (asm), onu görür görmez, sevincinden ayağa kalktı ve yanına gidip kendisini kucakladı. Ona üç kere:

“Hoşgeldin!” diye seslendi.

İkrime:

“Vallahi, Sen ancak hak ve gerçek olana, güzel ve iyi şeylere davet ediyorsun! Sen bu davetine başlamadan önce de iyilik yönünden içimizdeki en iyimizdin. Ben şehadet ederim ki; Muhammed Allah'ın kulu ve elçisidir” diyerek Müslüman oldu ve kıyamete kadar Müslümanlar tarafından hayırla, hürmetle ve minnetle anılacak biri olarak sahabeler arasında yerini aldı...

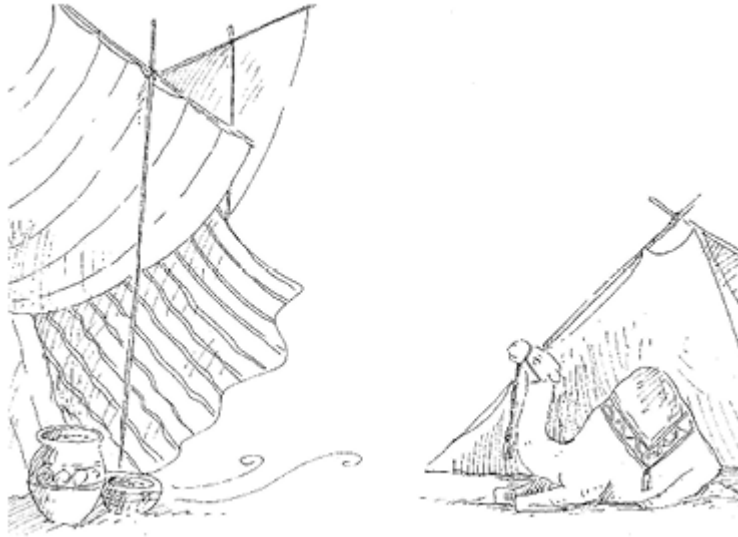
- Buhari, Bedu'l-Halk,7; Müslim, Cihad, 111-1795
- M. Yusuf Kandehlevi, Hayatü's-Sahabe
- Yusuf Sûresi, 92

6. Bölüm:

Peygamber Efendimizin (asm) Hoşgörüsü

“Eğer sen kaba ve katı yürekli olsaydın,
onlar senin etrafından dağılıp gitmişlerdi...”

– Âl-i İmrân Suresi, 159

AFFETMEK ile hoşgörmeyi genellikle bir arada kullanırız. “Bu yaptığını hoşgörüyorum ve seni affediyorum!” gibi.. Elbette bunlar birbirlerine çok yakın kavramlardır ancak aralarında incecik de olsa bazı farklar yani nüanslar bulunur.

Hoşgördüğümüz şeyleri affederiz doğru, ancak bu, affettiğimiz şeylerin hepsini hoşgördüğümüz anlamına gelmez.

Kısaca ve kabaca, affetmek gerçekten işlenmiş bir kabahatin, bir suçun, bir haksızlığın karşısında intikam almamak ve yapılan kötülüğe gücümüz yettiği halde kötülükle karşılık vermemektir.

Siz birisini affettiğinizde, onun yaptığı kötülüğü, aslında o kadar da büyük bir kötülük olmadığı için affetmezsiz, şefkatinizden, merhametinizden

affetmeyi sevdiğiniz için affedersiniz. Kötülüğe karşı kötülükle karşılık vermeyi tercih etmediğiniz için affedersiniz...

Hoşgördüğünüz şeyler ise aslında tam olarak bir kötülük sayılmaz. Daha çok cahillikten, acizlikten, beceriksizlikten yani her insanda bulunabilecek bir takım hallerden ortaya çıkan kabahatlerdir.

Hoşgörmekte biraz göz yummak, biraz görmemezlikten gelmek, biraz anlayış göstermek, sabırlı davranmak vardır...

Mesela camideki ses düzenini bozan çocukları hocaefendi affeder. Onlara her hangi bir ceza vermez. Namaz sırasında kıkırdayanları ise hoşgörür!

Eğer hocaefendi hoşgörüsüz bir kimse olsaydı ses düzenini bozanları affetmeyecek, yakalarsa kulaklarını çekip uzatacak, ailelerine şikayet edecekti. Kıkırdayanları ise sertçe ikaz edecek, homurdana homurdana üzerlerine yürüyen bir takım asabi ihtiyarlara “Durun ne yapıyorsunuz! Delirdiniz mi? Peygamber Efendimiz böyle mi yapmış!” demeyecek, belki de bizzat kendisi, camiden kovacaktı.

Hoşgörüsüzlük deyince nedense aklıma ilk bu örnek geldi.

Çünkü hoşgörüye en çok ihtiyaç duyduğumuz yerlerin başında camiler, mescitler, müminlerin çocuk, genç ya da yaşlı, bir arada bulunduğu ibadethaneler geliyor. Oysa bizim Sevgili Peygamberimizin (asm) mescidi, tam bir hoşgörü cennetiydi!

“Bırakın Onu!”

Bedevîler genelde, kaba çöl insanlarıydı. Nezaket, onların çadırlarına neredeyse hiç uğramamıştı. Kalplerine iman nuru yerleştiğinde, elbette değişiyorlardı ama o vakte kadar onlara tahammül gösterebilecek bir sabır ve hoşgörü, ancak bir peygamberde bulunabilirdi. Bizim Sevgili Peygamberimiz, onların her haline sabrederdi.

Medine’de İslâm’ın ilk mescidi yapıldığında, pek çok kişi, onun ne işe yarayacağından bile habersizdi. Hatta bir gün çölden gelen bir bedevî, mescidin bir köşesine küçük abdestini yaptı.

Bu cahil bedevinin yaptığı ayıp karşısında bir kısım sahabe hiddete geldi ve onun etrafını sarıp, iyice bir hırpalamak istediler. Ancak Şefkat Peygamberi (asm), bedevinin imdadına yetişerek şöyle buyurdu: “Bırakın onu! Siz su getirip orasını yıkayın. Ben hata sahiplerini ayıplamak için gönderilmedim. Belki onlara iyyinin nasıl olacağını göstermek için gönderildim!..

Peygamber Sabrı

Yine bir gün Allah'ın kendilerine nasip ettiği hidayete ermek üzere yola çıkan çokca bahtiyar bir bedevî topluluğu Medine'ye geldi.

Peygamber Efendimizin etrafını sarıp, ona bir takım sorular sorup cevap istiyorlardı. Allah'ın Resulü (asm) açıkta, kızgın güneşin altında, tozun toprağın içinde onlara cevap veriyor ve İslam'ı anlatıyordu.

Hız. Abbas, Peygamber Aleyhisselam'ı o halde görünce dayanamadı.

“Ey Allah'ın Elçisi” dedi. “Bari senin için bir çardak yapalım. Hiç olmazsa güneşten korunursun. Müslümanların dertlerini orada dinlersin.”

Sevgili Efendimiz (asm), aynı zamanda amcası olan Hız. Abbas'a şöyle cevap verdi:

“Hayır. Allah beni katına alıncaya kadar, ben onların arasında bulunacağım. Ayağıma basmalarına, elbisemi çekiştirmelerine, ses çıkarmayacağım.”

“Abdullah'a İlişmeyin!”

Peygamber Efendimizin öyle tatlı bir hoşgörüsü vardı ki ondan nasibini almayan kimse kalmamıştı. Bir gün, Abdullah adında bir genci çok şaka yapıyor, boş işlerle uğraşıyor, başkalarını da oyalıyor diye şikayet ettiler.

Peygamberimiz, “Abdullah ile uğraşmayın çünkü o Allah'ı ve Allah'ın Elçisini seven bir kimsedir” buyurdu. Herkes, Abdullah'ın azar işiteceğini beklerken, şikayetçiler ikaz edildi! [\[15\]](#)

Genç Müezzin Mahzure

Peygamber Efendimizin herkesi sarıp sarmalayan hoşgörüsünden özellikle çocuklar ve gençlerin payına çokca düşerdi.

Henüz tam olarak Müslüman olmamış bazı gençler, Peygamberimiz ile birlikte bir yolculuğa çıkmışlardı. Dönüş yolunda, Müslümanları namaza çağıran müezzinin okuduğu ezan sesi duyuldu. O gençler, bir kuytu yere gizlenerek, müezzinin sesini taklit ederek güya alay etmeye başladılar.

Müezzin ne söylerse bunlarda aynısını söylüyorlardı.

Peygamberimiz (asm):

“Getirin bana şu gençleri!” emretti.

Gittiler onları önlerine katarak Sevgili Peygamberimizin (asm), huzuruna getirdiler.

Onlar, korktular. “Her halde bize ceza verecek” dediler. Allah'ın Elçisi:

“Haydi, ezan okuyun!” emretti.

Sıra ile okudular. Okuyanların en sonuncusu Ebu Mahzure adında bir gençti. Onun okuyuşu, Peygamberimizin hoşuna gitti. Sesi güzel ve gürdü.

Peygamberimiz, ötekileri gönderdi ama Mahzure'yi yanında alıkoydu.

“Bunun sesi ne güzeldir!” dedi.

“Kalk namaz için ezan oku!” emretti.

Ebu Mahzure, bu işten hiç hoşlanmadıysa da, ayağa kalktı.

Peygamberimiz, cümle cümle ezanı ona öğretti.

Ezanı okuduğunda ise, yanına çağırarak, kendisine bir kese gümüş para verdi. Mübarek elini Mahzure'nin alına koydu. Yüzünü gözünü, sırtını sıvazladı ve:

“Allah seni hayırlı ve mübarek kılsın!” buyurdu.

O dakikada Ebu Mahzure'nin kalbinde Peygamber Efendimize (asm) karşı duyduğu bütün sevgisizlik silindi gitti.

Tam bir Müslüman oldu. Artık onun için, Allah'ın Elçisi, herkesten ve her şeyden daha sevgili idi.

Kendisi ezan okuyanların en gür seslisiydi. Peygamberimizin (asm) ona verdiği müezzinlik vazifesi, babadan oğula, nesiller boyu geçe geçe devam etti...

İşte bütün bunlar ve çok daha fazlası, onun engin hoşgörüsünün meyveleridir...

- M. Yusuf Kandehlevi, Hayatü's-Sahabe

7. Bölüm:

Peygamber Efendimizin (asm) Adaleti

“De ki: Rabbim adaleti emretti.”

– Â’raf Suresi, 29

ÖZELLİKLE yaşlı ve tecrübeli insanlar, hayatın içinde daha önce görmedikleri kötü bir şey gördüklerinde, “Dünya’nın çivisi çıkmış!” derler. Bu söz, dünya artık iyice bozulmuş, onu ayakta tutan şeyler yıkılmış ya da yıkılmak üzere gibi anlamlara gelir.

Aslına bakarsanız bu tür sözleri hep mübalağalı yani abartılı bulmuşumdur. Ancak dünya’nın gerçekten de çivisi vardır; hatta pek çok çivisi vardır ve ADALET bunların en önemlilerindendir. Çünkü o yerinden oynadı mı, hiçbir şey, eskisi gibi yerinde duramaz artık.

Adalet denince çoğumuzun aklına mahkeme salonları, avukatlar, tuhaf cübbeler içinde ciddi hakimler ve yargıçlar gelir. Mahkeme duvarlarının arkasında her şey çok çok adil olmalıdır elbette ama adalet sadece orada olmamalıdır. Adalet her yerde olmalıdır!

En kaba tabirle başkalarının hakkına saygı göstermek, kimseye haksızlık etmemek, haksızlık, arsızlık, hırsızlık edenin de—kim olduğuna bakılmaksızın—hakkından gelmek demek olan adalet, evde, okulda, sokakta, camide, sinema salonunda, futbol sahasında, otobüste, girmek zorunda kaldığımız bütün kuyruklarda, hastahanelerde, pastahanelerde vs. vs her yerde ve herkese lazım olan bir şeydir. Allah bize adil olmayı emreder.

“Muhakkak ki Allah, adaleti, iyiliği, akrabaya yardım etmeyi emreder, çirkin işleri, fenalık ve azgınlığı da yasaklar. O, düşünüp tutasınız diye size öğüt veriyor.” [16]

Âdem Peygamber’den ta Son Peygamber’e (asm) kadar Allah’ın aramızdan seçtiği elçilerin hepsi, halklarını adil olmaları konusunda çokca ikaz etmişlerdir hep.

Allah adildir! Bizlere, ama bu hayatta ama öteki sonsuz hayatta, haklı ile haksızı mutlaka birbirinden ayıracağını vaad etmiştir. Boynuzlu koyun, boynuzsuz koyuna zulmettiyse, bunun bir bedeli olacaktır.

“Kıyamet gününde Biz adalet terazilerini kurarız. Hiç kimseye en küçük bir haksızlık edilmez. Hardal tanesi kadar bir şey bile olsa, onu ortaya koyarız. Hesap görücü olarak Biz kâfiyiz.” [17]

Allah’ın elçileri de adil kimselerdir. İnsanlar arasında adaletle hükmeder, kararlarını adilane verir, mazlumların haklarını korur, zalimleri ise kimseyi kayırmaksızın cezalandırırlardı. Nasıl adil olunacağı konusunda onlar en güzel örneklerdi. Bütün peygamber kıssalarında insanları adil olmaya ve adalete çağıran, bir öykü, bir hikaye, acı tatlı bir hatıra mutlaka vardı.

Bizim Sevgili Peygamberimiz aleyhusselatü vessellem’in nurdan hayatı ise, sayısız adalet abideleri ile doluydu.

O, peygamber olmadan önce de yaşadığı kavmin içinde emin ve adil bir kimse idi. Mekke’ye uzak şehirlerden gelen tüccarların, Mekke’li zorbarlarca haksızlığa uğratılmaması için kurulan *Hilful-Fûdul* yani Faziletli Cemiyeti’nin gönüllülerinden biriydi.

Mekke’nin en yaşlısı Abdullah b. Cüda’nın evinde toplanan cemiyet üyeleri, uzun tartışmalardan sonra şu maddeler üzerinde karar verdi:

1. Mekke’de—ister şehir halkından, ister dışarıdan gelen olsun—zulme ve haksızlığa uğramış kimse bırakılmayacaktır.

2. Bundan böyle Mekke’de zulme ve haksızlığa asla meydan verilmeyecek, zâlime asla göz yumulmayacak ve fırsat tanınmayacaktır.

3. Mazlumlar zâlimlerden haklarını alıncaya kadar, mazlumlarla beraber hareket edilecektir.

Aralarında Sevgili Peygamberimizin de bulunduğu Hilful Fudul üyeleri, bu maddelere bağlı kalacaklarına dair, bir de yemin ettiler:

“Denizlerin bir kıl parçasını dahi ıslatacak suyu kalmayınca, Hira ve Selir Dağları yerlerinden silinip gidinceye, Kâbe’yi ziyaret etmek ve Hacerü’l Esved’i selamlamak ortadan kalkıncaya kadar bu yeminimiz üzerine olacağız!”

Hilful Fudul, bu alınan kararlardan kısa bir süre sonra, Yemenli gariban bir tüccarın As b. Vail tarafından el konulan mallarını geri alarak, adaletsiz bir alış-verişe, apaçık bir zalimliğe engel oldu.

Allah’ın Sevgili Elçisi, yıllar sonra peygamberliğinden önceki o günleri anarken, “Abdullah b. Cüd’a’nın evinde yapılan yeminleşmede ben de bulundum. Bence o yemin, kırmızı tüylü develere sahip olmaktan daha sevimlidir! Ben, ona İslamiyet devrinde bile çağırılsam giderdim.”^[18] buyurdu.

“Aralarında Eşit Davranmıyor musun?”

Sevgili Peygamberimiz adaletli olmak konusunda o derece hassastı ki, eğer ondan görmüş olmasaydık, adaleti gözetmenin aklımıza bile gelmeyeceği hususlarda, son derece adil davranır ve adil olmamızı emrederdi.

Bir gün bir adam, Sevgili Peygamberimizin (asm) yanında otururken oğullarından biri geldi. Adam, çocuğunu öptü ve dizinin üstüne oturttu. Az sonra, aynı adamın küçük kızcağızı çıkıp geldi. Adam, onu öpmeden tutup, önüne oturttu.

Bunun üzerine Allah'ın Resûlü (asm) şöyle buyurdu:
“Aralarında eşit davranmıyor musun?”

Öncelik İlk İsteyende!

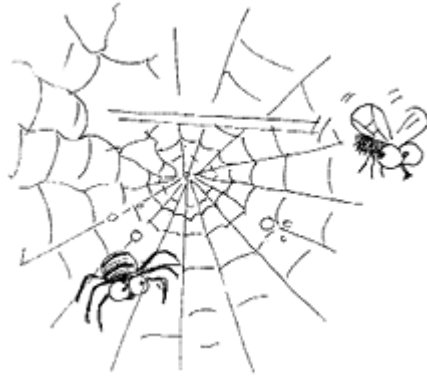
Bir başka gün. Allah'ın Resûlü, Hz. Ali'nin evini ziyarete gitmişti. O gece orada misafir oldu. Sevgili torunları Hasan ile Hüseyin uyuyorlardı. Bir ara Hasan su istedi.

Derhal kalkan Peygamberimiz, su kırbasından bardağa su doldurdu.

Hasan'a vermek için getirmişti ki, o sırada Hüseyin de uyandı ve suyu görünce o da içmek istedi. Peygamber Efendimiz (asm) ona vermeyip, önce Hasan'a verdi.

Bunun üzerine Fatıma annemiz:

“Hasan'ı Hüseyin'den daha çok seviyor gibisiniz” dedi.

Resulûllah Efendimiz (asm):

“Hayır, fakat ilk defa o istedi” cevabını verdi.

Batılı bir düşünür, ya da devlet adamı, ya da edebiyatçı, ya da her neyse işte.. adaleti örümcek ağına benzetir. Ama küçük sineklerin yapıştığı, iri sineklerin ise delip geçtiği bir örümcek ağıdır bu!

Allah'ın Elçisi'nin adaleti ise böyle bir adalet değildi.

Haklı olanın, hakkını alması için güçlü olması gerekmediği gibi, güçlü olmak da haklı olmak için yeterli değildi. Haklılar ve mazlumlara onun adaletinden mahrum kalmaz, zalimler ve haksızlar da kaçamazdı.

Haklı zayıf da olsa hakkını alır, haksız ve suçlu güçlü de olsa cezasını çekerdi.

“Kızım Fatıma da Olsa...”

Bir gün Mahzunoğulları kabilesinden Fatıma adında asil bir kadın hırsızlık yapmıştı. Mahzunoğullarının ileri gelenleri o kadının cezalandırmaması için sahabilerden Üsame b. Zeyd'i Peygamberimize gönderdiler. Üsame'yi seçmelerinin elbette özel bir sebebi vardı. Allah'ın Elçisi onu çok severdi.

Üsame Peygamber Efendimiz'in huzuruna gelip, Mahzunoğullarının isteğini söylediğinde Allah'ın Elçisi bu duruma hem çok kızdı hem de çok üzüldü ve şöyle dedi:

“Nasıl oluyor da bazı kimseler, Allah'ın kanunu karşısında aracılık olmaya kalkışıyor. Sizden öncekilerin mahvolmasının sebebi şudur: İçlerinden asil, ileri gelen birisi hırsızlık yapınca, onu serbest bırakıyor, zayıf ve fakir bir kimse hırsızlık yapınca, onu cezalandırıyorlardı. Allah'a yemin ederim ki Muhammed'in kızı Fatıma hırsızlık yapsaydı, onun da cezasını verirdim!”

[\[19\]](#)

- Nahl Sûresi, 90
- Enbiya Sûresi, 47
- İbn Hişam, Sîre, c. 1, s. 141-142
- Buharî, Enbiyâ, 54; Meâzî, 53; Hudûd, 11-12

8. Bölüm:

Peygamber Efendimizin (asm) Cesareti

“Korkma! dedik, üstün gelecek olan kesinlikle sensin.”

– Tâ Hâ Sûresi, 68

“O peygamberler ki Allah’ın gönderdiği emirleri duyururlar,
Allah’tan korkarlar ve O’ndan başka kimseden korkmazlar...”

— Ahzâb Sûresi, 39

CESARET NEDİR? Lunaparkta roller coaster’a binmek midir? Bungee Jumping yapmak mıdır? Yoksa elini örümcek kavanozuna sokmak mıdır? Bir kaplanın kuyruğunu tutmaya ne dersiniz? Gerçekten cesaret isteyen bir iş değil mi? Ne demişler:

“Bir kaplanın kuyruğunu sakın tutma! Tut ki tuttun, sakın bırakma!”

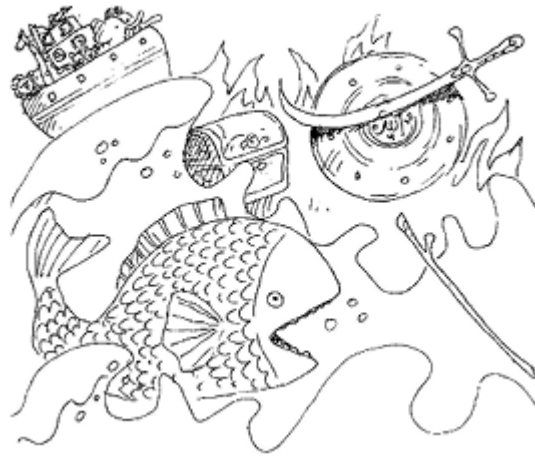
Evet bütün bu işler gerçekten cesaret ister; ancak cesaret böyle faydasız, tehlikeli ve—hadi roller coaster’a binmek gibi o kadar da tehlikeli olmayıp üstüne eğlenceli olanları bir kenara bırakalım—ahmakça işlere balıklama atlamaktan ibaret değildir! Bunlar olsa olsa insanın parasını eğlencelere kumara mumara har vurup harman savurması gibi, Allah’ın yaratılıştan hamuruna kattığı cesareti de boşa harcamak, lüzumsuz şeylere çalıştırıp yormaktır...

Peki bir gece hırsızının, gizlice evlere, iş yerlerine girmesi, her an yakalanma ve senelerce hapis yatma riskini göze alması, bir bekçi köpeğine olmadık bir yerini kaptırması ya da bizzat bekçinin kendisine yakayı kaptırması gibi sürü ile riski göze alması cesaret işi midir?

Elbette cesarettir! Ama bu da Allah'ın insana verdiği o kıymetli cesaret hissini kötüye kullanmaktan başka bir şey değildir. Hırsızın cesareti, onun için bir övünç kaynağı değil, bir beladır. Kısaca bir insanın cesur olması kadar, cesaretini nerelerde gösterdiği de önemlidir. Çünkü cesaret iyidir ama iyi insanlarda iyidir; merhametli insanlarda, adil insanlarda, dürüst insanlarda...

İnsanlık tarihi pek çok cesur insan gördü. Bunlardan bazıları, Allah'ın kendilerine verdiği cesareti, insanların fenalığı için kullandı. Mangal gibi yürekleri vardı ve orada masumlar kavruluyordu! Zalim imparatorlar, istilacı kâşifler, acımasız diktatörler, savaşıyorum diye çoluk çocuk demeden katleden korkunç komutanlar, hep cesur ama kötü insanlardı. Tarih onları yaptıkları zalimliklerle kaydetti defterine; insanlar isimlerini, asırlarca lanetle andı...

Bir kısım cesur insanlar da cesaretlerini, insanların iyiliği yolunda ömürleri gibi feda ettiler. Zalimlere baş kaldırdılar, masumları koruyup kolladılar, diktatörlere isyan ettiler, adalet için savaştılar, özgürlük için mücadele ettiler, doğruyu söylemek konusunda kimselerden çekinmediler... Onların da mangal gibi yürekleri vardı ama üşüyenleri ısıtmak, yolunu kaybetmişleri aydınlatmak için yanıyordu... İsimleri tarihin sayfalarına kahraman olarak yazıldı. Diğerlerini lanetle anarken insanlar, kahramanları hep hayırla yâd ettiler.

Peygamberler, işte bu cesur ve kahraman insanların en büyükleridir. Bütün peygamber hikâyeleri aynı zamanda muhteşem birer kahramanlık destanıdır. Allah aramızdan seçtiği elçilerine bu zor görevle birlikte sıradan insanlarda bulunamayacak bir cesaret vermiş, onlar da Allah’a olan sonsuz itaat ve bağlılıkları ile O’nun emirlerini insanlara anlatmaktan asla çekinmemişlerdir.

Bu yolda pek çoğu sayısız zulme uğradı, dövüldü, taşlandı, tükürük yağmuruna tutuldu, delilikten yalancılığa kadar türlü türlü iftiralara maruz kaldı. Bazıları akıl almaz işkencelere yatırıldı, bir kısmı katledildi. Ancak hiçbir peygamber, davasında ne tereddüt gösterdi ne de geri döndü.

Ne Nuh Peygamber kendisini bayılana kadar boğan, sonra bırakan ve ayıldığında tekrar boğmaya kalkan kavminden korkup, onları Allah’ın gemisine davet etmekten vazgeçti..

Ne İbrahim Peygamber, ateşe atılacağı zaman aman diledi..

Ne Musa Peygamber, Firavun’un önünde diz çöktü...

Ne Davut Peygamber, korkunç Calut’u görünce dizlerini titretti.

Ne İsa Peygamber, azgın Yahudilerden ve acımasız Romalılardan korkarak yolunu değiştirdi!

Ve ne de Peygamberlerin sonuncusu ve reisi olan Son Peygamber (asm), kavminin ileri gelenlerinden, en yakını olduğu halde canına kast edenlerden, kapısının önüne dikenli çalılar serip, namaz kılarken başının üzerine deve leşi bırakanlardan, kılıçlarını kınlarından çekip evinin etrafını saranlardan ve onlarla arasında incecik bir örümcek ağı geriliyken, peşine düşenlerden korktu!

Ne Bedir’de müminlerden kat kat fazla müşrik ordusu karşısında korktu, ne Uhud’da dişi kırıldığında, ne de Ahzab günlerinde kâfirlerden ötürü kalbine bir korku geldi.

O sadece Allah’tan korktu ve sadece ümmeti için endişelendi. Rabbinden “Kalk ve uyar!”^[20] emrini aldığı andan itibaren, insanları, tahtadan, taştan ve hatta un helvasından yapılma putlara değil, sadece Allah’a iman etmeye davet etti.

Kendi çocuklarını diri diri toprağa gömebilecek kadar kalpleri taşlaşmış insanların, asırlardır yapageldikleri ne kadar cahillik, ne kadar akılsızlık, ne kadar zalimlik, ne kadar kötülük ve edepsizlik varsa hepsine karşı mücadele verdi.

“Korkma!”^[21] demişti Allah. Korkmadı. “Üstün gelecek olan sensin!”^[22] vaad etmişti Rabbimiz; herkese ve her şeye üstün geldi.

Ahmaklara ve zalimlere ait cesareti saymazsak, gıpta edilecek cesaret iki türlüdür. Biri insanın, dini, vatanı, ailesi, değer verdiği ya da hak ettiği bir şey için canını bile çekinmeden ortaya koymasdır. Buna ŞECAAT derler.

Diğeri ise, hemen herkesi korkudan titreden ve dizlerinin bağını çözen ürkütücü bir olay karşısında soğukkanlılığını, sabrını, Allah'a olan güvenini sarsmadan dimdik ayakta durabilmek ve korkudan ne yaptığını bilmez halde sağa sola kaçanları da bir arada tutmaktır. Buna da NECDET adını verirler. Savaş zamanlarında, deprem, sel baskını gibi afet günlerinde, büyük kazalarda, kıtlık zamanlarında, kimin böyle bir cesarete sahip olduğu hemen ortaya çıkıverir. Bizim Sevgili Peygamberimiz bu iki cesarete de eşsiz biçimde sahipti.

Tehlikeli Bir Gece

Bir gece vaktiydi. Sağdan soldan Medine'ye düşmanların saldıracağı haberleri geliyordu. Herkes tedirgindi, kadınlar korku içindeydi. Derken sebebi bilinmeyen bir gürültü işitildi.

Cesur adamlar olası bir saldırı için alelacele hazırlandılar ve düşmana karşı vaziyet aldılar. Derken uzaktan, karanlığın içinden bir atının kendilerine doğru geldiğini gördüler.

Atlı yaklaştı.. yaklaştı.. yaklaştı..

Bir de baktılar ve gelenin, Peygamber Efendimiz (asm) olduğunu anladılar. Gürültüyü duyar duymaz, herkesten önce evinden fırlayıp çıkmış, boynuna kılıcını asmış ve en kolayındaki ata bindiği gibi gecenin karanlığına dalıp, her yeri kontrol etmişti.

“Bir şey yok! Merak etmeyin” dedi Allah’ın Elçisi (asm).^[23]

Huneyn’de Bir Gündü

Huneyn Savaşı sırasında, müminler kalabalık olduğu halde, düşman ordusundan beklenmedik bir baskın yemişti. Bir anda dalfa dalfa yayılan bir panik yüzünden askerler dağılıyor ve geriye çekiliyordu.

Peygamber Efendimiz (asm) ise, en öne atıldı ve Hevazin kabilesinin ok yağmuruna aldırmadan “Ben Allah’ın Elçisi’yim bunda yalan yok! Ben Abdulmuttalib’in oğluyum. O düşmandan hiç kaçmamış bir ecdattır bunda yalan yok!” diye nara atıyordu. Bu sırada en yakınında olanlar Peygamber Efendimize bir zarar gelir korkusu ile atını tutuyor ve daha öne çıkmasına izin vermiyorlardı. Bu zor savaşı Allah’ın izni ile müminler kazandı.

Resûlü’l Melahim

Allah, Peygamber Efendimize (asm) kâfirlerle, İslam’a ve peygamberine karşı düşman olanlarla savaşmasını emretmişti.

Bu her peygambere verilen bir emir değildi. Mesela İsa Peygamber’e böyle bir emir verilmemişti.

Peygamber Efendimiz savaş meydanlarında da herkesten üstün olan ve en ileride bulunandı.

Cesareti ile İslâm ümmeti içinde haklı bir şöhrete sahip olan Hz. Ali, (kv.) “Biz savaş kızıştığında, gözler öfkeden kıpkırmızı kesildiğinde onun arkasına sığınırdık”^[24] derdi.

Berra b. Azip ise, “Bizim için en cesur olanlar, savaş meydanında Peygamber Aleyhisselam’a en yakın duranlarımızdı. O Bedir’de hepimizin önündeydi. Düşmana en yakın olan ve en çok zarar veren Allah’ın Elçisiydi”^[25] demektedir.

Peygamber Efendimiz’in şerefli isimlerinden biri de, RESÛLÛ’L-MELAHİM idi. Bu, “savaş meydanlarının elçisi” demektir. Çünkü o savaşırken de bir peygamber gibi savaşıyordu. Bir peygambere yakışacak

cesaretle ve ancak bir peygamberin dikkat edebileceđi ve dikkat edilmesini emredebileceđi ölçüler içinde...

- Müddessir Sûresi, 2
- Tâ Hâ Sûresi, 68
- Tâ Hâ Sûresi ,68
- M.Yusuf Kandehlevi, Hayatü's-Sahabe
- Müsned, 1:86
- Müslim